

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

z dnia 2021 r.

w sprawie ustalenia treści projektu statutu Muzeum Pamięci Sybiru w celu przekazania do uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.¹⁾), art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz.U. z 2020 r. poz. 902) i art.13 ust.1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2020 r. poz. 194) uchwala się, co następuje:

§ 1. Ustala się treść projektu statutu Muzeum Pamięci Sybiru, w celu przekazania do uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Łukasz Prokorym

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2020 r. poz.1378.

STATUT MUZEUM PAMIĘCI SYBIRU

Rozdział 1.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Muzeum Pamięci Sybiru, zwane dalej „Muzeum”, działa w szczególności na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz.U. z 2020 r. poz. 902) i ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194), zwanej dalej „ustawą” oraz postanowień niniejszego statutu.

§ 2. 1. Organizatorem Muzeum jest Miasto Białystok.

2. Muzeum jest samorządową miejską instytucją kultury wpisaną do rejestru instytucji kultury Miasta Białegostoku pod numerem RIK 08/17 i posiada osobowość prawną.

§ 3. 1. Siedzibą Muzeum jest miasto Białystok.

2. Terenem działania Muzeum jest miasto Białystok, obszar Rzeczypospolitej Polskiej oraz zagranica.

3. Muzeum może używać skróconej nazwy w brzmieniu „MPS”.

Rozdział 2.

ZAKRES DZIAŁANIA, RODZAJ I ZAKRES GROMADZONYCH ZBIORÓW

§ 4. Do zakresu działania Muzeum należy gromadzenie, ochrona i udostępnianie zbiorów dokumentujących losy obywateli polskich zesłanych i deportowanych na Sybir oraz osadnictwo Polaków w Rosji i ZSRS, a także prowadzenie badań naukowych i upowszechnianie wiedzy związanej z tematyką zesłań, deportacji i losów obywateli polskich na Sybirze oraz na dawnych ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej.

§ 5. 1. Muzeum realizuje zakres określony w § 4, w szczególności poprzez:

- 1) gromadzenie, inwentaryzowanie, katalogowanie i naukowe opracowywanie gromadzonych zbiorów i materiałów dokumentacyjnych z zakresu swojej działalności;
- 2) przechowywanie gromadzonych zbiorów w warunkach zapewniających im bezpieczeństwo oraz magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych;
- 3) zabezpieczanie i konserwację zbiorów;
- 4) organizowanie wystaw stałych i czasowych;
- 5) organizowanie i prowadzenie badań naukowych;
- 6) prowadzenie działalności edukacyjnej, informacyjnej, popularyzatorskiej i kulturalnej;
- 7) udostępnianie zbiorów do celów naukowych i edukacyjnych;
- 8) prowadzenie działalności wydawniczej poprzez m.in. publikację wyników prowadzonych badań naukowych, katalogów zbiorów, prac popularnonaukowych z zakresu swojej działalności oraz innych katalogów, folderów do wystaw;
- 9) zapewnianie właściwych warunków zwiedzania oraz korzystania ze zbiorów i zgromadzonych informacji;
- 10) prowadzenie archiwum i zbiorów bibliotecznych w zakresie realizowanej działalności;
- 11) organizowanie konferencji, seminariów i sympozjów z zakresu prowadzonej działalności;
- 12) organizowanie uroczystości upamiętniających ważne wydarzenia związane z zakresem prowadzonej działalności;
- 13) zbieranie świadectw pisanych i mówionych Sybiraków i ich rodzin, mieszkających w Polsce i poza krajem.

2. Muzeum, realizując cele statutowe, współpracuje z instytucjami kultury, instytucjami naukowymi, edukacyjnymi i archiwami w kraju i za granicą oraz organami administracji państwowej i samorządowej, a także organizacjami pozarządowymi, mediami, osobami fizycznymi i prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej.

§ 6. Muzeum gromadzi zbiory w szczególności z zakresu historii, sztuki, techniki, wojskowości, etnografii i literatury, w tym następujące rodzaje zbiorów:

- 1) fotografie, dokumenty, archiwalia, pamiętki osobiste i przedmioty codziennego użytku:
 - a) zabrane przez deportowanych na zesłanie,
 - b) wytworzone i używane na Sybirze i w obozach pracy,
 - c) obrazujące losy obywateli polskich w carskiej Rosji i ZSRS,
 - d) dokumentujące losy deportowanych po opuszczeniu ZSRS;
- 2) ikonografię dotyczącą wschodnich ziem II Rzeczypospolitej oraz druki ulotne i materiały dokumentujące życie społeczne i kulturalne na tym obszarze;
- 3) grafikę, malarstwo, rzeźbę, rzemiosło artystyczne, materiały ikonograficzne związane z prowadzoną działalnością;
- 4) ikonografię, materiały archiwalne oraz przedmioty dotyczące ludności autochtonicznej Syberii;
- 5) książki, druki, rękopisy, czasopisma;
- 6) zbiory „historii mówionej” z zakresu prowadzonej działalności, w tym nagrania audio i wideo;
- 7) zabytki techniki.

Rozdział 3.

ORGANY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE ORAZ ORGANY DORADCZE I SPOSÓB ICH POWOŁYWANIA

§ 7. 1. Muzeum jest zarządzane przez Dyrektora, którego powołuje i odwołuje Prezydent Miasta Białegostoku w trybie i na zasadach określonych w ustawie.

2. Dyrektor zarządza całokształtem działalności Muzeum, reprezentuje je na zewnątrz oraz odpowiada za jego mienie.

3. Do zakresu działania Dyrektora należy w szczególności:

- 1) kierowanie bieżącą działalnością merytoryczną i administracyjną;
- 2) nadzór nad majątkiem Muzeum, w tym jego zbiorami;
- 3) wykonywanie czynności z zakresu prawa pracy wobec pracowników Muzeum;
- 4) przygotowywanie i przedstawianie właściwym instytucjom planów merytorycznych Muzeum i planów finansowych oraz sprawozdań z ich realizacji;
- 5) wydawanie zarządzeń.

4. Czynności wobec Dyrektora w sprawach z zakresu prawa pracy dokonuje Prezydent Miasta Białegostoku.

§ 8. Ogólny nadzór nad Muzeum sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a bezpośredni Prezydent Miasta Białegostoku.

§ 9. Organizację wewnętrzną Muzeum oraz zakres zadań poszczególnych komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy określa Regulamin organizacyjny, nadany przez Dyrektora, w trybie i na zasadach określonych w ustawie.

§ 10. 1. Przy Muzeum działa Rada Muzeum, której członków powołuje i odwołuje Prezydent Miasta Białegostoku.

2. Rada Muzeum działa w zakresie określonym w art. 11 ustawy o muzeach.
3. W skład Rady Muzeum wchodzi 9 osób.
4. Szczegółowy tryb pracy Rady Muzeum określa uchwalony przez nią regulamin.

5. Kadencja członków Rady trwa 4 lata.

§ 11. 1. W Muzeum mogą działać kolegia doradcze, będące ciałami doradczymi Dyrektora, w zakresie działalności statutowej Muzeum.

2. Kolegium doradcze może tworzyć Dyrektor z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej połowy zatrudnionych w nim muzealników.

3. W skład kolegium doradczego wchodzi osoby powołane przez Dyrektora spośród pracowników merytorycznych Muzeum oraz spoza ich grona. Kolegium wybiera ze swojego grona przewodniczącego.

4. Kolegium doradcze wyraża opinie w formie uchwał, podejmowanych zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy składu członków kolegium.

5. Kolegium doradcze działa na podstawie opracowanego przez siebie i zatwierdzonego przez Dyrektora Muzeum regulaminu.

6. Kadencja członków kolegium doradczego trwa 4 lata.

7. Obsługę kancelaryjno-biurową kolegium doradczego zapewnia Muzeum.

Rozdział 4. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

§ 12. 1. Muzeum prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie i innych obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

2. Podstawą gospodarki finansowej Muzeum jest roczny plan finansowy, ustalony przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji z budżetu Miasta Białegostoku.

3. Wysokość rocznej dotacji dla Muzeum uchwała Rada Miasta Białystok.

4. Roczne sprawozdanie finansowe Muzeum podlega zatwierdzeniu przez Prezydenta Miasta Białegostoku.

§ 13. 1. Działalność Muzeum finansowana jest z dotacji podmiotowej i dotacji celowych z budżetu Miasta, przychodów z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego, przychodów z najmu i dzierżawy składników majątkowych, dotacji otrzymywanych z budżetu państwa, środków otrzymywanych od osób fizycznych i prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, odsetek bankowych oraz środków z prowadzonej działalności gospodarczej.

2. Muzeum może prowadzić, jako dodatkową, działalność gospodarczą na zasadach określonych w obowiązujących odrębnych przepisach, o ile działalność ta nie spowoduje ograniczenia realizacji zadań statutowych.

3. Działalność, o której mowa w ust. 2, może być prowadzona w szczególności w zakresie:

- 1) sprzedaży plakatów, pamiątek i innych wyrobów związanych z profilem działalności Muzeum;
- 2) wypożyczania wystaw i przygotowywania dokumentacji instytucjom pozamuzealnym;
- 3) przygotowywania opinii i opracowań na zlecenie indywidualnych podmiotów;
- 4) wynajmu składników majątkowych;
- 5) świadczenia usług szkoleniowych;
- 6) odpłatnej organizacji wydarzeń kulturalnych i artystycznych, naukowych, edukacyjnych, spotkań okolicznościowych oraz innych przedsięwzięć;
- 7) usług związanych z obsługą ruchu turystycznego, w tym transportowych;
- 8) usług reklamowych i promocyjnych;
- 9) świadczenia usług przez pracownię konserwatorską i digitalizacji;
- 10) odpłatnego udostępniania zbiorów do celów wydawniczych, wystawienniczych, filmowych.

4. Środki uzyskane z prowadzonej działalności gospodarczej, o której mowa w ust. 2, wykorzystuje się wyłącznie w celu finansowania działalności statutowej Muzeum.

§ 14. 1. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu Muzeum, w tym do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych Muzeum, uprawniony jest Dyrektor.

2. Dyrektor może ustanawiać pełnomocników do dokonywania określonych czynności prawnych w imieniu Muzeum, określając zakres pełnomocnictwa.

Rozdział 5. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 15. Połączenia, podziału lub likwidacji Muzeum może dokonać Rada Miasta Białystok, na warunkach i w trybie przewidzianym w obowiązujących przepisach.

§ 16. Wszelkie zmiany w statucie mogą być dokonywane w trybie przewidzianym dla jego nadania.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie ustalenia treści projektu statutu Muzeum Pamięci Sybiru w celu przekazania do uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Instytucje kultury, zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu. Muzea natomiast, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r., działają na podstawie statutu, *który podlega uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego*, tj. obecnie z Ministrem Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Statut muzeum określa w szczególności:

- 1) nazwę, teren działania i siedzibę muzeum;
- 2) zakres działania;
- 3) rodzaj i zakres gromadzonych zbiorów;
- 4) organ zarządzający i nadzorujący oraz organy doradcze i sposób ich powoływania;
- 5) źródła finansowania działalności muzeum;
- 6) zasady dokonywania zmian w statucie;
- 7) zasady prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli muzeum zamierza taką działalność prowadzić.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 i 4 ustawy o muzeach *„pierwszy statut nadany muzeum, statut muzeum w organizacji, zawiera postanowienia regulujące proces organizowania muzeum i obowiązuje do czasu jego zakończenia. Za dzień zakończenia organizowania muzeum przyjmuje się dzień otwarcie wystawy stałej. Po dniu zakończenia organizowania muzeum nadaje się statut, zgodnie z wymogami określonymi w ust. 2.”* W związku z zaplanowanym na 17 września 2021 r. otwarciem wystawy stałej zachodzi konieczność nadania instytucji nowego statutu, gdyż po tym dniu dotychczasowy statut Muzeum w organizacji przestaje obowiązywać.

W stosunku do dotychczasowego statutu w dokumencie wprowadzono kilka zmian, w tym w szczególności:

- 1) W rozdz. 2 – przeredagowano zapis dotyczący zakresu i rodzaju gromadzonych zbiorów (§ 6) i dodano pkt ‘zbiory „historii mówionej” z zakresu prowadzonej działalności, w tym nagrania audio i wideo’;
- 2) w rozdz. 3 dokonano korekt dotyczących powoływania dyrektora, zgodnie z aktualnym orzecznictwem; zastosowano zapisy jednolite dla wszystkich instytucji; usunięto przepisy związane z zadaniami dyrektora na czas organizacji Muzeum, pozostawiono zadania realizowane;
- 3) w rozdz. 4 – zmieniono tytuł rozdziału, z ‘gospodarka finansowa’ na ‘źródła finansowania’, zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy o muzeach; dodano źródło finansowania, tj. prowadzoną działalność gospodarczą oraz poszerzono zakres możliwej do prowadzenia działalności gospodarczej (w § 13 ust. 3 dodano punkty 5-10);
- 4) usunięto paragraf 16 o obowiązywaniu statutu muzeum w organizacji do czasu otwarcia wystawy stałej, zgodnie z przepisem art. 6 ust. 3 ustawy o muzeach.

Zgodnie z obowiązującym trybem procedowania wymagane jest przyjęcie projektu statutu przez organ uchwałodawczy, celem przekazania go do uzgodnienia z właściwym Ministrem. Po otrzymaniu uzgodnienia od Ministra, statut zostanie nadany Muzeum Pamięci Sybiru w drodze odrębnej uchwały, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.